

Nova vlast u BiH najavljuje izmjene Izbornog zakona u roku od šest mjeseci

U prijedlogu koji će HDZ BiH nakon uspostave vlasti u BiH staviti pred zastupnike tražit će se da se član Predsjedništva BiH iz reda Hrvata bira među hrvatskim kandidatima, po elektorskom modelu

Autor Leonarda Lujčić - 22/12/2022

U Bosni i Hercegovini kroz vrlo kratko vrijeme trebala bi se uspostaviti nova vlast. Vlast će činiti popularno zvana "osmorka" sastavljena od HDZ-a Bosne i Hercegovine, Dodikovog SNSD-a, SDP-a BiH te koalicijskih partnera. Veliko je to iznenađenje s obzirom da Bakir Izetbegović više ne sudjeluje na ovaj način u vlasti, iako je na izborima njegova stranka SDA dobila većinu glasova. Bakir Izetbegović više nije ni u Predsjedništvu BiH. Mnogi su to politički analitičari objasnili na način da je agitirajući za Željka Komšića kako bi izbacio Hrvate iz vlasti, zapravo naštetio sebi i oduzeo glasove sebi.

Vlast će tako uspostaviti "osmorka", a kako u vlasti sudjeluju i Hrvati, sve se jasnije govori o izmjenama izbornog zakona.

Izborni zakon Bosne i Hercegovine često se u medijima naziva i "hrvatsko pitanje u BiH" upravo zbog činjenice da zbog ovakvog izbornog zakona, Hrvati već četiri mandata nemaju svog kandidata u Predsjedništvu BiH, jer je Željko Komšić izabiran većinom bošnjačkim glasovima. Stoga, ne čudi da će se Dragan Čović, predsjednik HDZ-a BiH, u razgovoru s partnerima s kojima uspostavlja vlast, žustro zauzeti za što hitnije izmjene izbornog zakona. To je i najavio na konferenciji za medije nakon što su stranke koje će uspostaviti vlast potpisale dokument "Smjernice, načela i ciljevi u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti na razini BiH za razdoblje 2022. – 2026. godine".

Naglašeno je kako su stranke dogovorile smjer u kojem će Bosna i Hercegovina ići, da će se

imenovati Vijeće ministara, dogovoriti budžet i da je okvirni sporazum fleksibilan. Prije ovog dokumenta, stranke su potpisale i Sporazum oko uspostave vlasti.

U sporazumu koji su stranke koje će činiti vlast potpisale stoji:

„Hitno provesti, a najkasnije u roku od šest (6) mjeseci od uspostave vlasti na svim nivoima, ograničene promjene Ustava BiH i usvojiti izmjene i dopune Izbornog zakona BiH suglasno odluci Ustavnog suda BiH i presudama Europskog suda za ljudska prava. Ova mjera uključuje reformu koja će zaštititi kolektivna prava i individualna prava suglasno Ustavu BiH i odluci Ustavnog suda BiH, te u skladu s presudama Europskog suda za ljudska prava (Predsjedništvo Bosne i Hercegovine i domovi naroda)“.

Čović je tu informaciju za medije i potvrdio.

-Uvjeren sam da ćemo završiti za šest mjeseci– izjavio je Čović.

U prijedlogu koji će HDZ BiH nakon uspostave vlasti u BiH staviti pred zastupnike tražit će se da se član Predsjedništva BiH iz reda Hrvata bira među hrvatskim kandidatima, po elektorskom modelu. To bi značilo da će hrvatski član Predsjedništva biti onaj koji je osvojio najviše glasova u najmanje u tri od pet kantona, i to Hercegovačko-neretvanskom, Srednjobosanskom, Zapadnohercegovačkom, Livanjskom i Posavskom kantonu.

Podršku ovim izmjenama Izbornog zakona dala je i Lidija Bradara iz HNS-a BiH, jedne od članica “osmorke”.

-BiH je složena država na puno načina, i legitimno predstavljanje znači da imate predstavnike koji su izabrali predstavnici tog naroda gdje se očekuje da predstavnici naroda budu predstavljeni. U klubu Bošnjaka sam sigurna da su svi izabrani od strane Bošnjaka. Bez Kluba Srba se isto ne može formirati vlast, jedino u Klubu Hrvata imate jedan dio koji nije izabran legitimno- izjavila je Bradara za novinsku agenciju Patria.

Nakon ovih izbora, i druge su se nacionalne skupine požalile na Izborni zakon.

-Opće je poznata činjenica da Bosna i Hercegovina ima diskriminatorni Ustav i Izborni zakon prema kojem niti jedan predstavnik ili predstavnica nacionalne manjine, kao što su to Romi i Romkinje, odnosno svi oni koji ne pripadaju jednom od tri konstitutivna naroda, ne mogu se kandidirati za Predsjedništvo BiH i Dom naroda Parlamentarne skupštine. Zbog toga što se ni ove godine nisu realizirale potrebne promjene Ustava i Izbornog zakona, a kojima bi se implementirale presude Europskog suda za ljudska prava koje se tiču ugoženih pasivnih biračkih prava pojedinih grupa građana u Bosni i Hercegovini. Na izborima na kandidatskim listama za

Predsjedništvo i Dom naroda Parlamentarne skupštine nismo imali niti jednog Roma ili Romkinju-poručili su iz Mreže za izgradnju mira na svom portal.

Podršku će izmjene Izbornog zakona imati i od visokog međunarodnog predstavnika u BiH, Christiana Schmidta, sudeći prema najavama. Čović će sve izglednije imati dovoljno ruku, a preostaje nam vidjeti u narednih šest mjeseci što će se po tom pitanju napraviti.

* članak napisan uz finansijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama

Leonarda Lujć